

För tillgodoräknande vid Högskolan Dalarna – utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Beslut: Rektor

Revidering:

Dnr: HDa 1.2 – 2020/937

Gäller fr o m: 2020-09-07

Ersätter: Handläggningsordning för tillgodoräknande, tillgodogörande och ersättande av kurs vid Högskolan Dalarna – utbildning på grundnivå och avancerad nivå, HDa 1.2 – 2018/990

Relaterade dokument: Handläggningsordning för validering av reell kompetens– utbildning på grund- och avancerad nivå (HDa 1.2 – 2018/698), Regler för tillgodoräknande av utbildningsmoment på forskarnivå vid Högskolan Dalarna (DUC 2013/724), Lokal examensordning för Högskolan Dalarna (HDa 1.2 – 2019/686)

Dokumenttyp: Handläggningsordning

Ansvarig för uppdatering: Chef för Avdelningen för studentservice

1. Inledning

Högskolan Dalarnas handläggningsordning för tillgodoräknande ska styra och stödja handläggning av tillgodoräknandeärenden. Handläggningsordningen avser utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Syftet med ett tillgodoräknande är att en student inte ska behöva studera något som den redan har motsvarande godkänd utbildning, kunskaper eller färdigheter i. Tillgodoräknandet har som regel störst betydelse för studenten, när det gäller uppfyllande av examensfordringar.

Med tillgodoräknande avses beslut om att viss utbildning samt kunskaper eller färdigheter förvärvade i yrkesverksamhet får ingå i kurs eller examen. Studentens rätt att ansöka om tillgodoräknande är ett viktigt element för att gynna det livslånga lärandet, mobiliteten inom landet och mellan länder samt högskolans internationaliseringsarbete.

Högskolan Dalarna ska främja ett generöst förhållningssätt till tillgodoräknande utan att göra avkall på rättssäkerheten.

2. Nationella bestämmelser

Nationella bestämmelser om tillgodoräknanden, som är gemensamma för alla universitet och högskolor i Sverige, återfinns i 6 och 12 kap Höskoleförordningen (HF).

Enligt 6 kap 6 § HF: Om en student vid en högskola i Sverige har gått igenom viss högskoleutbildning med godkänt resultat, har studenten rätt att tillgodoräkna sig detta för högskoleutbildning vid en annan högskola. Detta gäller dock inte, om det finns en väsentlig skillnad mellan utbildningarna. Det samma gäller studenter som har gått igenom en viss utbildning med godkänt resultat

1. vid universitet eller annan läroanstalt för högre utbildning i Danmark, Finland, Island eller Norge eller hos den som är part i Europarådets konvention av den 11 april 1997 om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen (SÖ 2001:46), eller

2. vid Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap. Förordning (2006:1053).

Enligt 6 kap 7 § HF: En student har rätt att tillgodoräkna sig annan utbildning än den som avses i 6 §, om de kunskaper och färdigheter som studenten åberopar är av en sådan beskaffenhet och har en sådan omfattning att de i huvudsak svarar mot den utbildning för vilken de är avsedda att tillgodoräknas. En student får även tillgodoräknas motsvarande kunskaper och färdigheter som har förvärvats i yrkesverksamhet. Förordning (2006:1053).

Enligt 6 kap 8 § HF: Högskolan ska pröva om tidigare utbildning eller verksamhet kan godtas för tillgodoräknande. Endast den som är student kan komma i fråga för tillgodoräknande, om inte annat framgår av lag eller förordning. Förordning (2010:1064).

Enligt 12 kap. 2 § punkt 4 HF: Till Överklagandenämnden för högskolan får följande beslut av en högskola överklagas:

4. beslut om tillgodoräknande av utbildning eller yrkesverksamhet, Förordning (2017:844).

Enligt 1 kap 4 § HF: Med student avses i denna förordning den som är antagen till och bedriver högskoleutbildning. Förordning (2006:1053)

Enligt 9 § Förvaltningslag: Ett ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten ersätts. Förvaltningslag (2017:900)

Enligt 7§ (SFS 2002:760) Förordning om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor: Den som har gått igenom en sådan uppdragsutbildning som avses i 6 § har rätt att tillgodoräkna sig utbildningen som högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå. Förordning (2007:424).

3. Lokala bestämmelser

Beslut om tillgodoräknande kan gälla kurs, urskiljbar del av kurs, samt del av examen.

Beslut om tillgodoräknande har inte någon begränsad giltighetstid. Det finns ingen gräns för hur många högskolepoäng en student kan få tillgodoräkna sig.

Tillgodoräknandebeslut från andra svenska lärosäten ska erkännas om inte väsentlig skillnad föreligger.

Inom ramen för Högskoleförordningen om tillgodoräknande, skiljer Högskolan Dalarna mellan tillgodoräknande, tillgodogörande och ersättande av kurs inom utbildningsprogram. Se avsnitt 3.1-3.3. Angående tillgodoräknande genom validering av reell kompetens och annan utbildning än högskoleutbildning, se Handläggningsordning för validering av reell kompetens – utbildning på grund- och avancerad nivå (HDa 1.2 – 2018/698).

Beslut gällande ansökan om tillgodoräknande, tillgodogörande respektive ersättande av kurs, ska normalt fattats inom två månader från att en fullständig ansökan inkommit till Högskolan. Det åligger den sökande att ansvara för att ansökan är fullständig, men högskolan åtar sig att påpeka eventuella ofullständigheter för den sökande, samt att begära in komplettering inom viss utsatt tid. Se avsnitt 4.

Uppdragsutbildning får tillgodoräknas som högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå, under förutsättning att uppdragsutbildningen uppfyller samma kvalitetskrav som ställs på motsvarande högskoleutbildning.

Enligt högskolans överenskommelse med Skolverket har deltagare inom Lärarlyftet II även möjlighet att tillgodoräkna sig tidigare utbildning inom ramen för Lärarlyftet II, såvida det inte finns en väsentlig skillnad mellan utbildningarna.

3.1 Tillgodoräknande

Ett tillgodoräknande innebär att Högskolan Dalarna tilldelar en student ett eller flera högskolepoäng, baserat på andra faktorer än examination vid den egna högskolan.

Tillgodoräknandet kan uttryckas som en eller flera kurser eller som en eller flera urskiljbara delar av en kurs. I dessa fall prövas ansökan om tillgodoräknande mot den aktuella kursens lärandemål.

Ett tillgodoräknande kan även prövas direkt mot aktuella examensmål, varvid det dokumenterade underlaget vägs samman med studentens genomförda studier. Ett sådant tillgodoräknande uttrycks i beslutet som del av examen. Vid prövning mot examensmål kan tillgodoräknandet vid behov även uttryckas som visst antal högskolepoäng på viss nivå inom ämne eller huvudområde.

Beslut om tillgodoräknande fattas i enlighet med Rektors delegation av beslutsrätt vid Högskolan Dalarna (HDa 1.2-2017/1195) och ska meddelas skriftligt. Tillgodoräknade kurser inrapporteras i Ladok utan angivande av betyg. I de fall en kurs utgörs av enbart ett moment, inrapporteras tillgodoräknande på samma sätt som av hel kurs, dvs inget betyg anges i Ladok.

3.2 Tillgodogörande

Ett tillgodogörande innebär att kurs som lästs och godkänts vid ett annat lärosäte (svenskt eller utländskt) får inkluderas i ett examensbevis som utfärdas vid Högskolan Dalarna och redovisas i examensbeviset med sin egen benämning. Endast hel kurs kan tillgodogöras. I undantagsfall kan delkurs inom oavslutad kurs tillgodogöras i en examen. Delkursen måste dock vara betygsatt med godkänt resultat, vara tydligt definierbar och ha självständiga mål.

Beslut om tillgodogörande kan endast fattas när det gäller generella examina. En kurs kan även tillgodogöras inom ramen för en yrkesexamen, men ärendet hanteras i dessa fall som ersättande av kurs.

Beslut om tillgodogörande fattas av examenshandläggaren (enligt Rektors delegation av beslutsrätt vid Högskolan Dalarna, HDa 1.2-2017/1195) i samband med utfärdandet av examensbevis och kräver i normalfallet inte något skriftligt beslut utöver examensutfärdandet.

Om det tillgodogjorda ska ingå i huvudområde och huvudområde ej är angivet i kursplanen ska examenshandläggaren konsultera aktuell ämnes/huvudområdesansvarig innan beslut kan fattas. Detta gäller även om det uppstår tveksamheter om eventuellt överlappande av kursinnehåll.

Vid tillgodogörande från ett utländskt lärosäte måste kursen alltid bestämmas till omfattning och nivå. Om kursen är avsedd att utgöra del av huvudområdet i en kandidat-, magister- eller masterexamen, ska även en bedömning av kursens huvudområdestillhörighet göras.

Studier som bedrivits inom ramen för utbytesavtal vid Högskolan Dalarna, prövas som tillgodogörande. För att den utresande utbytesstudenten ska vara garanterad ett tillgodogörande av sina utomlands förlagda studier, ska en förhandsbedömning ha gjorts innan studierna påbörjas. Förhandsbedömningen görs inom ett särskilt dokument, Learning Agreement, vilket upprättas för varje utresande utbytesstudent.

Innehållet i studentens Learning Agreement är bindande under förutsättning att de har följts av samtliga parter. Ett tillgodogörande prövas först när studierna har genomförts med godkänt resultat. Om valet av kurser förändras kan studenten inte garanteras ett tillgodogörande, en ny bedömning av studierna behöver då göras.

För utresande utbytesstudenter, som är registrerade på ett program vid Högskolan Dalarna, ska i Learning Agreement även en bedömning av ersättande av kurs göras. Se avsnitt 3.3.

Beslut om tillgodogörande från ett utländskt lärosäte fattas i enlighet med Rektors delegation av beslutsrätt vid Högskolan Dalarna (HDA 1.2-2017/1195) och ska meddelas skriftligt och inrapporteras i Ladok.

3.3 Ersättande av kurs

Ett ersättande av kurs innebär att tidigare studier och/eller erfarenheter bedöms kunna ersätta kurs eller kurser inom aktuellt program med tillhörande utbildningsplan vid Högskolan Dalarna. Ett ersättande av kurs innebär inte, att ersättande och ersatt kurs motsvarar varandra till mål och innehåll. Däremot ska den ersättande kursen passa lika väl in i programmets kontext som den kurs den ersätter. Ett ersättande får endast medges, om det inte påverkar studentens möjlighet att efter i övrigt fullgjort program enligt utbildningsplan uppfylla såväl utbildningsprogrammets mål som målen och fordringar för aktuell examen.

Endast hel kurs kan ersättas. Omfattningen av ersättande kurs/-er ska motsvara omfattningen av ersatt kurs/-er. Beslut om ersättande av kurs innebär att den ersättande kursen tillgodogörs i studentens examensbevis.

Beslut om ersättande av kurs fattas i enlighet med Rektors delegation av beslutsrätt vid Högskolan Dalarna (HDA 1.2-2017/1195) och ska meddelas skriftligt. Beslut om ersättande av kurs inrapporteras inte i Ladok, däremot skrivs endast en notering.

4. Krav på dokumentation av tidigare studier

Studenten har ansvar att uppvisa dokumentation över tidigare studier.

Följande dokument ska bifogas ansökan:

- ✓ Kopia av resultatintyg/studieintyg (Official Transcript of Records) eller motsvarande på originalspråk samt översättning gjord av auktoriserad översättare till engelska eller svenska. Enbart översättning av betygshandling accepteras ej. Undantag för krav är betyg för studier som finns dokumenterade i Ladok. På intyget ska finnas lärosätets namn, kursnamn, tidpunkt, nivå, poängomfattning, betyg och betygsskala. Ytterligare dokumentation som förklarar studie-systemet (poängsystem, terminsindelning m.m.) ska om möjligt också lämnas in. Kopior ska vara vidimerade eller gå att verifiera elektroniskt hos utfärdande lärosäte.
- ✓ Kursplan eller motsvarande beskrivning som styrker den åberopade utbildningens innehåll från den termin då kursen lästes. Kursens upplägg, examinationsform, nivå och omfattning ska framgå. Litteraturlista ska lämnas in för att underlätta bedömningen.
- ✓ Originalhandlingar och eventuell ytterligare dokumentation ska uppvisas på begäran om det behövs för ärendets fortsatta handläggning.

Om dokumentation saknas eller är ofullständig, kan studenten istället ansöka om validering av reell kompetens, se Handläggningsordning för validering av reell kompetens – utbildning på grund- och avancerad nivå (HDa 1.2 – 2018/698). Om studenter av olika skäl saknar dokumentation, t.ex. flyktingar och personer i flyktingliknande förhållanden, ska högskolan ändå så långt det är möjligt bedöma kvalifikationerna som studenten åberopar. Information om och rekommendationer för bedömning av utbildning utan dokument tillhandahålls bland annat av Universitets- och högskolerådet (UHR) och i EAR-HEI, se Nuffic (2016) Europeisk manual för erkännande av kvalifikationer för erkännande av högre utbildning, kap. 21.

5. Överklagande

I enlighet med högskoleförordningen (12 kap, 2§) får beslut om tillgodoräknande, tillgodogörande och ersättande av kurs överklagas till Överklagandenämnden för Högskolan (ÖNH). Om beslutet, helt eller delvis, går sökanden emot ska denne upplysas om möjligheten att överklaga beslutet samt att överklagandet ska göras skriftligt. Överklagande ska ställas till ÖNH, men adresseras till Högskolan Dalarna och ska ha inkommit inom tre veckor från den dag sökanden fick del av beslutet. I överklagan ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som begärs. Överklagandehandlingen regleras i enlighet med Regler för klagomål, omprövning och överklagan (HDa 1.2-2018/1383).

6. Rättelse eller ändring av beslut

Ett beslut som är i linje med studentens ansökan kan inte ändras eller tas bort på studentens begäran. Gynnande förvaltningsbeslut kan bara ändras om de grundas på felaktiga omständigheter.

Bilaga 1 Hantering av ärende om tillgodoräknande, tillgodogörande och ersättande av kurs

Aktivitet	Ansvarig	Åtgärd
Ansökan	Sökande student	Ansökan skickas till Högskolan Dalarna.
Diarieföring	Registrator	Ärendet diarieförs.
Beredning av ärende	Handläggare	Fastställande av ärendetyp: tillgodoräknande, tillgodogörande och ersättande av kurs. Begära in komplettering om dokumentationen är ofullständig. Bedöma om ansökan uppfyller de formella kraven för att prövas vid lärosätet. Skapa bra förutsättningar för ämnesbedömning, tex förtydliga för den akademiskt bedömningsansvarige vad det är som ska bedömas. Bedömning om externt lärosäte behöver konsulteras.
Bedömning	Företrädare för det aktuella huvudområdet/ämnet Programansvarig bedömer vid ersättande av kurs Handläggare bedömer vid tillgodogörande utanför huvudområde.	Bedömning görs i förhållande till förväntade studieresultat i kurs och/eller urskiljbar del av kurs. Om kompletterande uppgifter behövs för bedömning kontaktas handläggare. Föreslå ett beslut. Om bedömningen genererar ett avslag ska beslutet innehålla en motivering som är lättbegriplig, saklig och koncis och påvisa var den väsentliga skillnaden finns.
Upprätta beslut	Handläggare	Upprättar beslut. Kontrolleras av annan handläggare.
Beslut	Enligt Rektors delegation av beslutsrätt vid Högskolan Dalarna (HDA 1.2 - 2017/1195)	Beslutar.
Inrapportering/notering i Ladok	Handläggare	Beslut dokumenteras i Ladok.
Expediering	Handläggare	Den sökande meddelas beslutet.
Överklagande	Sökande	Om ansökan inte beviljats enligt den sökandes önskemål kan beslutet överklagas.
Arkivering	Registrator	Digital arkivering av samtliga handlingar för ärendet.